

Незримото правителство и сегз още се усмива при въспоминанието за казашкото кланье, за шляхетското своеволие, за незуитската инквизиция, за русинскитѣ и католическитѣ игри на Жвжка и Валленштейна, за веселбитѣ съ дахинѣ и спакхинѣ въ Милошево, за турското угошение въ Латочевъ—чибукъ, кафе и кланяния, послѣ затворъ и ешафотъ, — за варшавскитѣ моления и процессии, за чернегорскитѣ и морлакскитѣ милваня. Въ Свишовъ и подъ Балканската Шипка сжщо работата не отиваше влѣ; трѣбва само тя да се поведе по-широко, за да се получи нѣщо по-добро. Невидимото правителство съжеляваше, защо у него нѣма Милошъ срѣбскій или Алия арнаутскій. Той обърна поглѣдѣтъ си къмъ своитѣ вѣйводи: Дишлията е същентъ и полуциятъ, Филиппъ не иска да воюва, а да търгува и да дава пари подъ лихва, а Кучийтъ Синъ — Хитю Огду—билъ е и си е хайдутинъ и никога нѣма да стане юнакъ. Спомини то за Хаджи Димитра Асѣвовъ. Никого той не остави между живитѣ — щѣше да бжде той у меня Милошъ Срѣбскій! Невидимото правителство заплака. О! то бѣхх най-умилителнитѣ сълзи, каквито би могълъ да заслужи нѣкога богатирия на възстанието, защото тѣхх ги пролѣ невидимото правителство. И ето то внушава на комитетитѣ за да се труди всѣки както разбира, старийтъ по-старо му, младийтъ по-ново му.

Така се и вършаше. Всичкитѣ се успокоиха, покоряваха се, покориха се на прѣдначачението, на волята Божия, на порѣдка на работитѣ; но пропагандата се расплзля по цѣлата страна Пловдивскійтъ комитетъ, който хитро се поделени подъ крилото на Високата Порта, замисли да съедини въ българската църква живота на народний духъ и врѣменнитѣ мѣрки за повдиганieto народността на крака. Той истрѣгна отъ Гърцитѣ българскитѣ грошове и ги тури въ своя джебъ, заграби въ своитѣ рѣцѣ управлението на училищното дѣло, съумѣ искусно да раскъса тѣсната свръзка, която съединяваше грѣцкыйтъ патриархъ съ Високата Порта, и подъ защитата на църквата стана видимъ за всички,